

Bydgoszcz, dnia 16 września 2026 r.

WOP.600.22.2026.DB.10

Stowarzyszenie MODrzew –
Monitoring Obywatelski Drzew

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w odpowiedzi na pismo z dnia 28 sierpnia 2026 r. informujące o stwierdzeniu występowania poczwarówki zwężonej *Vertigo angustior* na terenie Parku Centralnego w Bydgoszczy (działka nr 39/11 obręb 0181 w Bydgoszczy) informuje, co następuje.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami chronionymi w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.), w tym poza wyznaczonymi, mającymi znaczenie dla Wspólnoty i projektowanymi przekazanymi do Komisji Europejskiej obszarami Natura 2000.

Zgodnie z art. 91 pkt 4 ww. ustawy o ochronie przyrody wójt, burmistrz albo prezydent miasta jest organem w zakresie ochrony przyrody.

Ponadto w myśl art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zm.), do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Wspomniane potrzeby obejmują również sprawy ochrony przyrody. Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, ochrona przyrody polega na m.in. zachowaniu składników przyrody, dziko występujących zwierząt oraz zwierząt objętych ochroną gatunkową. Należy uznać, że ochrona przyrody obejmuje wszelkie działania, które zapobiegają zmniejszaniu się populacji dzikich zwierząt, w tym populacji lokalnych.

Jednocześnie zgodnie z art. 163 i 164 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zadania publiczne niezastrzeżone przez konstytucję lub ustawy dla organów władz publicznych lub jednostek samorządu terytorialnego, wykonuje gmina. Samorząd terytorialny działa na podstawie Konstytucji i ustaw, w pierwszym rzędzie na podstawie ustawy o samorządzie gminnym. Określając rolę ustrojową i zadania publiczne samorządu terytorialnego, Konstytucja wprowadza bardzo istotną zasadę domniemania jego właściwości. Z treści powyższych przepisów, inne niż gmina organy władzy publicznej mają w zakresie administracji terenowej kompetencje wyraźnie określone i sprecyzowane, w przypadku zaistnienia więc spraw spornych z tego zakresu, należy przyjąć domniemanie, iż w tych kwestiach, niezastrzeżonych ustawowo dla innych władz i organów, właściwe są organy samorządu terytorialnego, a konkretnie samorządu gminnego (Wiesław Skrzydło. Komentarz do art. 164 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Stan prawny: 2013.03.01).

Poniżej przedstawia się odniesienie do poszczególnych punktów zawartych w zawiadomieniu.

Ad.1. Odnosząc się do żądania weryfikacji zgłoszonego stanowiska poczwarówki zwężonej wskazać należy, że jest to gatunek objęty ochroną ścisłą na podstawie przepisów

rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). W związku powyższym, w stosunku do niego obowiązują zakazy określone w § 6 ww. rozporządzenia oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.). W ocenie tut. Organu, dla zapewnienia stosowania przepisów dotyczących ochrony gatunkowej nie jest konieczne uprzednie urzędowe potwierdzenie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska każdego stwierdzenia gatunku dokonanego przez podmiot zewnętrzny. Zgłoszenie informacji o stwierdzeniu osobnika lub stanowiska gatunku objętego ochroną gatunkową powinno skutkować uwzględnieniem tej informacji przez podmiot prowadzący działania mogące oddziaływać na gatunek, jego siedlisko lub ostoję, przy czym obowiązek przestrzegania przepisów dotyczących ochrony gatunkowej wynika bezpośrednio z przepisów prawa. Należy również podkreślić, że do kompetencji regionalnego dyrektora ochrony środowiska nie należy dokonywanie weryfikacji każdego zgłoszenia dotyczącego stwierdzenia gatunku chronionego, ani prowadzenie w tym celu odrębnej inwentaryzacji przyrodniczej. Ocena występowania gatunku, jego liczebności oraz rzeczywistego zasięgu stanowiska powinna być dokonywana w ramach właściwych postępowań lub działań, w których okoliczności te mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. W związku z powyższym brak dodatkowej weryfikacji przedmiotowego stwierdzenia przez tut. Organ nie oznacza braku ochrony prawnej gatunku ani zwolnienia podmiotu realizującego planowane działania z obowiązku przestrzegania zakazów obowiązujących w stosunku do poczwarówki zwężonej.

- Ad.2. Informacja zawarta w przedmiotowym piśmie została przyjęta przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy jako informacja dotycząca potencjalnego występowania poczwarówki zwężonej na wskazanym terenie.
- Ad.3. Ocena wpływu planowanej inwestycji na środowisko, w tym na gatunki chronione, powinna być dokonywana przez właściwy organ w ramach postępowania, którego przedmiotem jest dana inwestycja, z uwzględnieniem zakresu kompetencji poszczególnych organów. Zawiadomienie wskazuje, że potencjalne zagrożenia mogą wynikać nie tylko z bezpośredniego prowadzenia robót ziemnych, lecz również m.in. z przejazdu sprzętu, wydeptywania i ugniatania roślinności, składowania materiałów oraz prac związanych z usuwaniem i obalaniem drzew. Informacje te powinny zostać przekazane przede wszystkim do Inwestora/Prezydenta Miasta Bydgoszczy, który jest odpowiedzialny za organizację i realizację zamierzenia inwestycyjnego, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa.
- Ad.4. Wskazać należy, że samo zgłoszenie stwierdzenia gatunku nie pozwala Organowi na przesądzenie, że planowane roboty będą powodowały naruszenie konkretnych zakazów. Ustalenie takie wymaga odniesienia do rzeczywistego występowania gatunku, jego siedliska lub ostoi, rzeczywistego zakresu planowanych prac oraz sposobu i terminu ich prowadzenia. W przypadku potwierdzenia występowania gatunku oraz wystąpienia przesłanek do zastosowania odstępstwa od zakazów konieczne jest uzyskanie stosownego zezwolenia tut. Organu, przed podjęciem czynności objętych zakazami.
- Ad.5. Na chwilę obecną Inwestor nie posiada zezwolenia na realizację czynności objętych zakazami względem poczwarówki zwężonej na przedmiotowym terenie.

- Ad.6. Na obecnym etapie brak jest przesłanek do podjęcia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy działań na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Samo zgłoszenie stwierdzenia stanowiska gatunku chronionego, bez potwierdzenia występowania zagrożenia, o którym mowa w ww. przepisie, nie stanowi wystarczającej podstawy do podjęcia działań w tym trybie.
- Ad.7. Przedmiotowe zawiadomienie zostało przyjęte przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy jako informacja o potencjalnym występowaniu poczwarówki zwężonej na terenie Parku Centralnego. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, w stosunku do gatunków objętych ochroną obowiązują określone zakazy, których przestrzeganie jest obowiązkiem podmiotów prowadzących działania mogące oddziaływać na chronione gatunki, ich siedliska lub ostoje. Fakt braku urzędowego potwierdzenia zgłoszonego stanowiska przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nie może być utożsamiany z brakiem obowiązku przestrzegania przepisów dotyczących ochrony gatunkowej. Mając powyższe na uwadze, wskazać należy, że przedłożone przez Stowarzyszenie informacje zostają przyjęte do wiadomości i mogą zostać wykorzystane przy wykonywaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy ustawowych zadań w zakresie ochrony przyrody, w szczególności w przypadku prowadzenia postępowania lub podejmowania czynności pozostających we właściwości tut. Organu. Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie może przejąć kompetencji innych organów ochrony przyrody, w tym Prezydenta Miasta Bydgoszczy, ani zastępować organu właściwego do prowadzenia postępowania dotyczącego realizacji przedmiotowej inwestycji. Pismo informujące o stwierdzeniu poczwarówki zwężonej zostanie przekazane do Urzędu Miasta Bydgoszczy.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

dr inż. Marek Machnikowski
Regionalny Konserwator Przyrody w Bydgoszczy
/-podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Adresat;
2. aa.

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta Bydgoszczy